

Зміни у наданні та використанні відпусток

24 грудня 2023 року набрав чинності Закон України від 22 листопада 2023 року №3494-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань» (далі – Закон № 3494). Законом передбачено внесення змін та доповнень до КЗпП України, ЗУ «Про відпустки», ЗУ «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» та інших нормативно-правових актів.

Основні зміни, які передбачені Законом № 3494

1. Перенесення вихідних і робочих днів.

У ст. 67 КЗпП України зникла норма, відповідно до якої Кабінет Міністрів рекомендував роботодавцям перенесення вихідних та робочих днів. Натомість з'явилася норма, згідно з якою перенесення вихідних та робочих днів, крім випадків, встановлених цим Кодексом, визначається трудовим та/або колективним договором. У разі відсутності відповідного положення у трудовому та/або колективному договорі перенесення вихідних та робочих днів здійснюється за наказом (розпорядженням) роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником), а в разі відсутності первинної профспілкової організації – з вільно обраними та уповноваженими представниками (представником) працівників.

2. Тривалість щорічних додаткових відпусток, умови та порядок їх надання.

Тривалість щорічних додаткових відпусток, умови та порядок їх надання тепер встановлюється не лише нормативно-правовими актами України, а й також і трудовим та/або колективним договором.

3. Відпустка при народженні дитини.

Одноразова оплачувана відпустка при народженні дитини тривалістю до 14 календарних днів (без урахування святкових і неробочих днів) надається тепер не пізніше трьох місяців з дня народження дитини (ст. 77-3 КЗпП, ст. 19-1 Закону про відпустки). А батьку дитини, який не перебуває у зареєстрованому шлюбі з матір'ю дитини, за умови що вони спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, для отримання такої відпустки буде потрібно буде надати на підтвердження указаних обставин заяву матері дитини та свідоцтво про народження дитини, в якому зазначена відповідна інформація про батька дитини. Окрім чоловіка чи батька дитини таку відпустку можуть надати, що важливо – на підставі заяви одинокій матері (одинокого батька) дитини, одній із таких осіб: бабі або діду, або іншому повнолітньому родичу дитини, які фактично здійснюють догляд за дитиною, мати (батько) якої є одинокою матір'ю (одиноким батьком).

4. Компенсація за відпустки для призваних на військову службу.

Працівникам, призваним на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб з-поміж резервістів в особливий період або прийнятим на військову службу за контрактом, за їхнім бажанням та на підставі заяви відтепер може виплачуватися грошова компенсація за всі не використані ними дні щорічної відпустки, а також додаткової відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи.

Відповідна заява подається не пізніше останнього дня місяця, в якому працівник був увільнений від роботи у зв'язку з призовом на військову службу (ст. 83 КЗпП, ст. 24 Закону про відпустки).

5. Відпустки без збереження заробітної плати

Максимальний строк відпустки без збереження заробітної плати, яка може надаватися працівнику за сімейними обставинами та з інших причин на термін, обумовлений угодою між працівником та роботодавцем, збільшили з 15 календарних днів на рік до 30 календарних днів (ч. 2 ст. 84 КЗпП, ч. 1 ст. 26 Закону про відпустки).

На час загрози поширення епідемії, пандемії, необхідності самоізоляції працівника у випадках, встановлених законодавством, та/або у разі виникнення загрози збройної агресії проти України, надзвичайної ситуації техногенного, природного чи іншого характеру працівнику може надаватися відпустка без збереження заробітної плати без обмеження зазначеного вище строку. Тривалість такої відпустки визначається угодою сторін.

Водночас час перебування у таких відпустках без збереження зарплати – не зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку.

6. Відпустка після звільнення з військової служби

Перелік відпусток без збереження заробітної плати, які за бажанням працівника надаються в обов'язковому порядку (ч. 1 ст. 25 Закону про відпустки) доповнили відпусткою тривалістю до 60 календарних днів для працівників, які стали до роботи після звільнення з військової служби у зв'язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації.

Період перебування у цій відпустці, включається до страхового стажу (абз. 6 ч. 1 ст. 24 Закону №1058).

7. Скасовано збереження заробітку педагогів-військовослужбовців

З ч. 2 ст. 57 Закону про освіту, яка гарантує збереження попереднього середнього заробітку в певних випадках для

педагогічного чи науково-педагогічного працівника, прибрали період проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, або військової служби за призовом осіб з-поміж резервістів в особливий період.

Окрім того, аналогічний період військової служби виключили з ч. 3 ст. 63 Закону про фахову передвищу освіту, яка містить гарантії збереження середнього заробітку за педагогічним, науково-педагогічним чи іншим працівником закладів фахової передвищої освіти.

Таким чином, останнім днем, коли за педагогами, що стали тимчасово військовослужбовцями, зберігався середній заробіток у закладі освіти, стало 23 грудня 2023 року.

8. У період дії воєнного стану надання працівнику щорічної основної відпустки за рішенням роботодавця може бути обмежено тривалістю 24 календарні дні за поточний робочий рік.

Якщо тривалість щорічної основної відпустки працівника становить понад 24 календарних днів, надання не використаних у період дії воєнного стану днів такої відпустки переноситься на період після припинення або скасування воєнного стану. Відтепер за рішенням роботодавця невикористані дні такої відпустки можуть надаватися без збереження заробітної плати (окрім керівних працівників закладів освіти, педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників).

9. У період дії воєнного стану надання працівнику будь-якого виду відпустки (крім відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відпустки у зв'язку з усиновленням дитини) понад щорічну основну відпустку, за рішенням роботодавця може здійснюватися без збереження заробітної плати. Надання невикористаних днів такої відпустки переноситься на період після припинення або скасування воєнного стану. За рішенням роботодавця невикористані дні такої відпустки можуть надаватися без збереження заробітної плати (окрім керівних

працівників закладів освіти, педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників).

10. У період дії воєнного стану роботодавець може відмовити працівнику у наданні будь-якого виду відпусток (крім відпустки у зв'язку вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку), якщо такий працівник залучений до виконання робіт на об'єктах критичної інфраструктури, в саме робіт з виробництва товарів оборонного призначення або до виконання мобілізаційного завдання (замовлення) (ст. 12 ЗУ «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»).

  Шановні відвідувачі сайту! Компанія Вікторія продовжує повноцінно працювати та пропонує весь спектр послуг для бізнесу:

- ✓ реєстрацій в ЄДР;
- ✓ бухгалтерського супроводу для підприємств та підприємців;
- ✓ податкового планування, підбору оптимальної моделі оподаткування;
- ✓ юридичного захисту в адміністративному та судовому порядку;
- ✓ підбору РРО/ПРРО, їх сервісного обслуговування;
- ✓ підготовки/отримання КЕП (електронного підпису), підбору токенів;
- ✓ юридичної адреси, оренди офісних приміщень;
- ✓ митно-брокерського супроводу ЗЕД та ін.

Для внутрішньо переміщеного бізнесу допоможемо в релокації.

Працюємо в офісному й дистанційному режимі.

Ціни конкурентні, можливі знижки.

+38095 595 7777

office@vg.ua

Деталі на нашому сайті у відповідних розділах victorija.ua

Швидке звернення:

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Номер телефону

Ваше повідомлення

Отримані звернення щодо отримання послуг, інформації тощо можуть бути переадресовані для вирішення відповідно до компетенції партнерам Компанії Вікторія.